

NOVÉ KNIHY

Kolektiv autorů: **INDEX NOMINUM**. Stuttgart, MedPharm, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 2008, 19. vyd., 1089 s. + CD, cena 298 euro.

Již více než padesát roků (od 1957) vychází tento švýcarský lexikon názvů léčiv a léků sestavený kolektivem asi 40 spoluautorů (lékařů, veterinářů, farmaceutů s dalšími odborníky). Jeho úvodní kapitoly jsou trojjazyčné v angličtině, němčině a francouzštině.

Úvodní, všeobecná část má celkem 6 samostatných kapitol. Nejdříve zde naleznete všeobecné poznámky a hlavní zdroje indexu: národní evropské lékopisy a jiné prameny uvádějící léčiva a léky, dále je abecedně uspořádaný soupis terapeutických tříd podle ATC (anatomicko, terapeutických a chemických tříd) v souladu s WHO pro humánní a samostatně i pro veterinární léčiva. Důležitou součástí úvodů jsou i tabulky zkratk a symbolů v dalším textu, jakož i kódy různých států.

Hlavní část lexikonu tvoří abecedně seřazená léčiva (více než 4000 druhů). Každé léčivo humánní nebo veterinární má svoje označení s poznámkou (např.: INV – platné dle WHO) a pod tím jsou uvedeny jeho názvy latinsky, německy, francouzsky a špa-

nělsky, dále je klasifikace podle ATC humánní, nebo veterinární; často je zde číslo podle CAS v Chem. Abstr. Následuje chemický strukturní vzorec, popřípadě bývají přiřazeny i další možné druhy solí. Vlastní náplň tvoří dále abecedně uspořádané hromadně vyráběné léčivé přípravky, jejich názvy s uvedením výrobce (např. u léčiva Ibuprofenu je tento soupis celkem na sedmi stranách).

Orientace není snadná, protože některá léčiva – jako například kyselina acetylsalicylová – je zařazena pod názvem Aspirinum, ne však od firmy Bayer, ale podle anglického schválení NAN. Také uvádění výrobci nemusí souhlasit se současným stavem, např. u českých HVLP se udávají dřívější názvy firem jako je Léčiva nebo i Lachema.

Samostatnou závěrečnou součástí je obsáhlý abecední seznam (na více než 450 stranách) synonym pro léčiva a HVLP. Poslední dvě části registru uvádějí všechna léčiva abecedně seřazená pod kódy ATC jak pro humánní, tak zvláště pro veterinární používání.

Celkově recenzovaný kodex představuje komplexní dílo, které zahrnuje cenné poznatky o základních charakteristikách léčiv a léků všech evropských výrobců. Je v tomto směru zcela originální a také potřebné.

J. Malý

Otto H. H., Nieber K.: Helwig/Otto **Arzneimittel** – Ein Handbuch für Ärzte und Apotheker, 10. vyd. včetně 7 doplňků (volné listy ve dvou pořadačích) a souhrnného rejstříku, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, Stuttgart 2007, cena 270 EUR.

Farmaceutické veřejnosti i u nás známá příručka o léčivech na farmaceutickém trhu SRN se po třech letech objevuje na trhu v novém aktualizovaném přepracování.

Vnitřním uspořádáním se příručka shoduje s předchozím vydáním. I zde je o léčivech pojednáno v 38 kapitolách, nicméně v řadě případů informace jsou tu podány v novém uspořádání. Nejvýrazněji se to projevilo v sedmi kapitolách, které jsou prakticky zcela přepracovány (anestetika, antiparkinsonika, antimigrenika, myorelaxancia, psychofarmaka, sedativa – hypnotika a spazmolytika). K určitým vnitřním úpravám došlo

i v kapitolách: analgetika, antidiabetika, gynekologika, hormony aj.

V rámci jednotlivých kapitol hlavními inovacemi jsou monografie o léčivech, které byly do terapie zavedeny do konce července 2007, informace o starších léčivech jsou aktualizovány a přepracovány.

Shodně s předchozím vydáním v rámci jednotlivých kapitol stručné monografie abecedně seřazených léčiv uvádějí následující informace: Za chemickým názvem, který doplňuje příslušná charakteristika a struktura, následují stať o účinku, farmakokinetice, indikacích, vedlejších projevech, interakcích a kontraindikacích a dávkování. Monografii uzavírá výčet příslušných HVLP, které jsou na trhu.

Z uvedeného je patrné, že se jedná o klíčovou publikaci, která aktuálně a kompletně informuje lékaře i lékárníky o léčivech, která jsou v současnosti dostupná na trhu.

A. Borovanský